

ріантами їх відображення в обліку при формуванні облікової політики підприємства про витрати.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Затверджено наказом МФУ від 31.12.1999 року №318 (зі змінами та доповненнями).

2. Бірюк О. Г. Формування облікової політики щодо загальновиробничих витрат на сільськогосподарських підприємствах / О. Г. Бірюк // Економіка: проблеми теорії та практики. — Вип. 243. — Том I. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2008. — С. 88–94.

Мельничук Я. П.,

науковий керівник — **Малюга Н. М.**, д.е.н., професор,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ

Розрахунки з підзвітними особами зачіпають досить широке коло операцій: з готівковими коштами у національній та іноземній валюті, рухом матеріальних цінностей (необоротні й оборотні активи), оплатою послуг, формуванням витрат і вартості активів, оподаткуванням, утриманнями із заробітної плати працівників. Проблема правильного відображення в обліку розрахунків з підзвітними особами залишається важливою в організації бухгалтерського обліку на підприємстві а, отже, і шляхи вдосконалення обліку розрахунків з підзвітними особами.

Положення про ведення касових операцій [2] та Указ про застосування штрафних санкцій [3] не дають визначення «підзвітної особи». Офіційних визначень терміна «підзвітна особа» досі не запропонували також ні органи державної податкової служби, ні Національний банк України. Тобто, визначення поняття «підзвітні особи» можна було б сформулювати так: працівники підприємства, яким доручено виконувати певні виробничі завдання з залученням готівкових коштів і які зобов'язані відзвітувати про їх використання; при цьому для цієї мети підприємство забезпе-

чує підзвітну особу авансом, використання яких має бути документально підтвержене.

Виходячи з наведеного, терміни «підзвітна особа» та «особа, що виїздить у службові відрядження» мають дещо відмінні сутність і призначення. Але згідно з діючим законодавством облік розрахунків з підзвітними особами та за відрядженнями ведеться на одному субрахунку 372 «Розрахунки з підзвітними особами», що є досить не коректним для облікового процесу [5].

Отже, можна констатувати, що назва субрахунку 372 не відповідає його сутності та не розкриває змісту. Тому доцільним є запропонувати змінити назву субрахунку на більш відповідну (наприклад «Розрахунки з підзвітними особами та за відрядженнями») [4]. А вже безпосередньо в процесі обліку на кожному підприємстві відкривати рахунки третього порядку. Кількість і назва цих рахунків залежить від виду діяльності підприємства, його розмірів і чисельності підзвітних осіб. Для прикладу можна запропонувати такі рахунки:

- 3721 «Розрахунки, що пов'язані з придбанням ТМЦ і оплатою дрібних послуг»;
- 3722 «Розрахунки за службовим відрядженнями»;
- 3723 «Розрахунки, що пов'язані з реалізацією сільськогосподарської продукції».

Під час проведення обліку розрахунків з підзвітними особами часто виникають певні порушення, а саме порушення оформлення первинних касових документів. Найчастішими помилками є те, що у і видаткових касових ордерах, за допомогою яких видається готівка з каси працівникам підприємства у підзвіт (на господарські потреби або на відрядження), відсутні паспортні дані особи, що одержує готівкові кошти, відсутні необхідні підписи, а також не зазначено кореспонденцію рахунків. Зазначені порушення призводять до погіршення стану контролю за порядком здійснення касових операцій і можуть спричинювати зловживання на підприємстві.

З метою уникнення цього доцільним є введення використання безготівкових платіжних карток на підприємстві, які є різновидом платіжного засобу безготівкової форми оплати розрахунків.

Необхідною умовою вдосконалення управління розрахунків з підзвітними особами є докорінна реконструкція його технічної і інформаційної бази на базі автоматизованої системи обліку з використанням автоматизованих робочих місць бухгалтера.

Основними шляхами удосконалення даної ділянки обліку може бути:

- 1) систематизація і аналіз інформації про підзвітних осіб та інших дебіторів підприємства;
- 2) моніторинг заборгованості підзвітних осіб і своєчасне притягнення їх до відповідальності за порушення законодавства;
- 3) контроль за заборгованістю, строк сплати по якій ще не настав, а також за заборгованістю, не сплаченою в строк;
- 4) комп'ютеризація як обліку розрахунків з підзвітними особами зокрема, так і всього облікового процесу в цілому.

Таким чином, для вдосконалення обліку на підприємстві необхідно замінити пустографи на відповідної форми документ, що відповідає чинному законодавству. Для підвищення оперативності отримання інформації про зміни в законодавстві придбати електронну правову систему. Щоб запобігти надмірного збільшення заборгованості за підприємством перед працівниками по розрахунках з підзвітними особами потрібно посилити контроль за розрахунками та вчасно погашати заборгованість.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 5 квітня 2004 року
2. Постанова НБУ «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» від 15 грудня 2004 року
3. Указ Президента України «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки» від 12 червня 1995 року
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств: Затвердженого наказом МФУ від 9 грудня 2011 № 1591.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств: Затвердженого наказом МФУ від 30 листопада 1999 № 291.

Мерчук І. П.,

науковий керівник — **Лобода Н. О.,** к.е.н.,

Львівська державна фінансова академія, м. Львів

РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ У СТРУКТУРІ ОБЛІКОВИХ РЕЄСТРІВ НА АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Облік розрахунків з покупцями і замовниками є однією з найважливіших ділянок бухгалтерської роботи, оскільки на цьому